

RESULTATEN VOORJAARSFENOLOGIE 1990

Jelle Harder

Voor het eerst sinds lange tijd werd er in 1990 weer een voorjaarsfenologie-onderzoek gehouden. Dit onderzoek richt zich op de terugkomst van onze zomergasten uit hun overwinteringsgebieden. De vraag is steeds: wanneer komen de eerste en op welk tijdstip heeft de soort de ons bekende broedplaatsen weer bezet, met andere woorden: wanneer is deze weer algemeen?

Het aardige van zo'n onderzoek is, dat iedereen er aan mee kan doen en zijn/haar gegevens op een formulier kan invullen. Zelfs gedeeltelijk ingevulde lijsten zijn bruikbaar, men vult slechts die soorten in die men echt herkent. De resultaten van 1990 zijn uitgewerkt tot het hierna volgende verslag. Ter informatie van de lezer is hierin soms verwezen naar de avifauna "Vogels tussen Vecht en Eem", een uitgave van onze vogelwerkgroep. Het onderzoek richtte zich op 32 soorten vogels. Achter elke soortnaam is tussen haakjes vermeld hoeveel waarnemingen er ontvangen zijn van die soort. Vervolgens worden van elke soort alleen de eerste drie waarnemingsdagen genoemd. Indien mogelijk wordt in de bespreking aangegeven wanneer de soort algemeen werd. Ook over het voorkomen in ons werkgebied en de randen daarvan worden hier en daar opmerkingen gemaakt.

Als aardigheid is, voorzover mogelijk, een vergelijking gemaakt met de gegevens van 1990 uit Twente en Den Helder.

1. Purperreiger (10)

14.4 : 1 ex. 't Hol, Kortenhoef	P.Vos, E.de Haan
16.4 : 1 ex. Dammerkade, Ankeveen	L.Hartog
26.4 : 1 ex. Naardermeer	W.Weitjens

Alle waarnemingen kwamen uit of rond het Vechtplassengebied.

2. Zomertaling (10)

16.3 : 1 paar Eempolder Noord	S.H.Poelstra
33.2 : 1 ex. Eempolder Noord	M.van Houten
25.3 : 1 ex. Eempolder Noord	M.van Houten

Uit de Eempolder kwamen in totaal 5 waarnemingen. Voorts meldingen uit de Bikkerspolder (Bunschoten), de Egelshoek (3x) en Hollands Ankeveen. Eerste melding Den Helder op 6.5: 2 ex.

3. Grutto (31)

18.2 : 1 ex. Dammerkade, Ankeveen	L.Hartog
18.2 : 1 ex. Eempolder Zuid	M.van Houten
25.2 : 3 ex. Egelshoek, polder Achteraf	VWG-excursi
25.2 : 1 ex. Aetsveldsepolder, Weesp	J.W.van Galen Last

De overige waarnemingen kwamen verspreid over het hele werkgebied van de VWG binnen. Vanaf circa 1 maart waren de aantallen vogels zo sterk gegroeid, dat enkele waarnemers de soort als algemeen aanwezig achtten. (N.B.: nagekomen: 10.2 : 91 ex. Oostermeent, Eempoldertelling). Eerste melding Twente: 24.2, in Den Helder: 4.2.

4. Zwarte Stern (11)

29.4 : 3 ex. Loenerveense Plas	F.H.v.d.Weijer
30.4 : 2 ex. Stichtse Brug, strandje	M.van Houten
1.5 : ca.30 ex. Stichtse Brug	W.Weitjens
1.5 : 9 ex. Muiderzand	W.Weitjens

Voorts Zwarte Sterns op de plassen in Ankeveen, Loosdrecht en op de Vecht bij Weesp. Doorgaans betrof het kleine aantallen vogels. Eerste melding in Twente: 8.5, Den Helder: 21.4.

5. Visdiefje (20)

29.3 : 1 ex. Muiderberg	J.W.van Galen Last
1.4 : 1 ex. Pampushave	J.W.van Galen Last
16.4 : 1 ex. Breukeleveense Plas	J.Terlouw

Vergeleken met de overige waarnemingen waren de eerste twee meldingen erg vroeg. De meeste waarnemers noteerden de soort rond 1 mei. Vrijwel steeds ging het om één exemplaar. Vooral van de Stichtse Brug e.o. kwamen veel gegevens binnen.

Eerste melding Den Helder: 20.3.

6. Tortelduif (2)

10.5 : 5 ex. Kwekerij bij Witte Bergen, Laren	W.Weitjens
12.5 : 1 ex. Bussum	H.Bal-Kok

Het geringe aantal waarnemingen valt direct op. Ook in een aantal geïnventariseerde gebieden werd deze soort in 1990 gemist.

Eerste melding Twente: 16.4.

7. Koekoek (26)

22.4 : 2 ex. Bergse Pad	R.v.d.Brink
25.4 : 1 ex. West Batterij, Muiden	R.v.d.Brink
25.4 : 1 ex. Stichtse Brug	J.W.van Galen Last
27.4 : 1 ex. Muiderberg	W.v.d.Brink

Van deze opvallend te horen soort werden veel waarnemingen genoteerd. De Koekoek is op vele plaatsen in ons werkgebied te horen, waarbij het accent valt op de nattere gebieden. De meeste waarnemers ontdekten de Koekoek rond 1 mei.

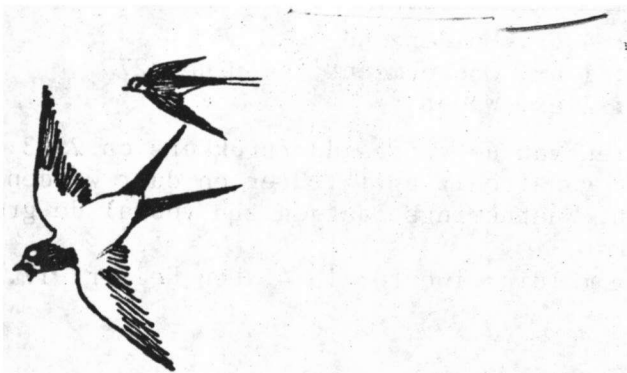
Eerste melding Twente: 13.3, Den Helder: 7.4.

8. Gierzwaluw (35)

25.4 : 25 ex. Hilversum	B. en N.Dwars
27.4 : 1 ex. Stichtse Kade, Ankeveen	L.Hartog
28.4 : 1 ex. Muiden	W.v.d.Brink
28.4 : 6 ex. Weesp	R.Hofmeester
28.4 : ? ex. Huizen	D.A.Jonkers
28.4 : 1 ex. Hilversums Wasmeer	A.Vermeule
28.4 : 2 ex. Bussum	W.Weitjens

Een opvallende stads vogelsoort, die veel mensen aanspreekt. Het hoge aantal meldingen (35) is dan ook niet verwonderlijk. De waarneming van 25.4 betrof wellicht een grote groep Gierzwaluwen die nog op doortrek was. Het aantal waarnemingen na 28.4 liep steeds hoger op. Twee waarnemers noteerden in Hilversum dat in de tweede week van mei deze vogelsoort als algemeen te beschouwen was. Een snelle vulling van de broedgebieden derhalve.

Eerste melding in Twente: 25.4, in Den Helder: 25.4.

9. Boerenzwaluw (37)

10.3 : 2 ex. Muiden	W.v.d.Brink
13.3 : 1 ex. Laarder Wasmeer	B. en N.Dwars
14.3 : 2 ex. Muiden	W.v.d.Brink
24.3 : 1 ex. telpost Corversbos	J.Terlouw

Uit de reeks binnengekomen waarnemingen is te concluderen dat velen jaarlijks met genoegen uitzien naar de eerste zwaluw. In de waarnemingen valt het op dat er eerst een aantal vroege uitschieters zijn. De meeste waarnemers zien vanaf circa half april hun eerste Boerenzwaluw. Algemeen is de soort vanaf de eerste à tweede week van mei. De waarnemingsplaatsen zijn verspreid over het hele gebied tussen Vecht en Eem. Eerste melding Twente: 24.3, Den Helder 30.3.

10. Huiszwaluw (21)

21.4 : 1 ex. Bikkerspolder, Eemdijk	R.A.Kole
23.4 : 1 ex. Weesp	J.W.van Galen Last
25.4 : 1 ex. Noordpolder, Muiden	J.W.van Galen Last

Duidelijk is dat de Huiszwaluw later arriveert dan de Boerenzwaluw, Vanaf begin mei wordt deze soort algemeen. De waarnemingsmeldingen komen veelal uit de woonplaatsen, Laarder Wasmeer, Eempolder en Oostermeent. Eerste melding Twente: 15.4, Den Helder: 23.3.

11. Oeverzwaluw (3)

8.5 : 4-5 ex. Muiderberg	F.Parmentier
11.5 : ? ex. Muiderberg	F.Bongers
15.5 : 9 ex. Muiderberg	J.Harder

De waarnemingen hebben alle betrekking op een broedkolonie nabij de A1/A6 Landelijk is de stand al hard achteruit gegaan, het ontbreken van andere waarnemingen illustreert dat eens te meer. Eerste melding Twente: 15.4.

12. Boompieper (15)

3.4 : 1 ex. Bussummerheide	C.Rosier
13.4 : 1 ex. Zuiderheide	N.Dwars, A.Vermeule
18.4 : 1 ex. Tafelbergheide	S.H.Poelstra

De eerste waarneming schiet er enigszins uit. Na half april verschijnen de Boompiepers vooral op de heidevelden en hier en daar bij grotere open plekken in een bosgebied zoals Heidebloem, Hilversums Wasmeer, Drakenburgh, Dassenbos, Corversbos en Warandeborgen. Poelstra meldt de Boompieper vanaf de derde aprilweek algemeen. Eerste waarneming Twente: 14.4, Den Helder: 7.5,

13. Gele Kwikstaart (21)

25.3 : 4 ex. Muiderzand	L.Hartog
13.4 : 1 ex. Oostermeent, nabij de A27	H.Hoefkens
14.4 : 1 ex. Weesp	R.v.d.Brink

Afgezien van de vroege doortrekkers op 25.3 begon de trek merkbaar te worden vanaf half april. Hier en daar werden dan ook kleine groepjes gezien. Waarnemingsplaatsen zijn vooral de grote weidegebieden en de Gooimeerkust. Eerste melding Twente: 13.4, Den Helder: 17.3.

14. Tapuit (21)

11.4 : 1 ex. Muiden	W.v.d.Brink
11.4 : 1 ex. Weesp	W.v.d.Brink
17.4 : 1 ex. Keverdijk	R.v.d.Brink
18.4 : 5 ex. Oostermeent	M.van Houten

De eerste Tapuiten zijn gezien in de noordrand van het Gooi. Eind april en begin mei werden ook de heidevelden opgezocht. De aantallen kunnen dan ook wat groter worden. Op 4 en 5 mei was er sprake van een sterke doortrek van Tapuiten. Ter illustratie de volgende waarnemingen:

Westerheide: 2.5: 4 ex., 3.5: 6 ex., 4.5: 14 ex.;

Zuiderheide: 30.4: 2 ex., 4.5: 27 ex.;

Corversbos: 5.5: 4 ex. op akker;

Egelshoek: 5.5: 9 ex.;

Eempolder: 5.5: circa 85 ex. (uit alle drie telgebieden samen).

Eerste melding Twente: 4.4, Den Helder: 17.3.

15. Gekraagde Roodstaart (16)

22.3 : 1 ex. Bussum	W.v.d.Brink
9.4 : 1 ex. Palmkazerne, Bussum	W.v.d.Brink
19.4 : 2 ex. Hilversum	S.H.Poelstra

Hoewel deze vogelsoort ook in het Vechtplassengebied broedt werden eerste en tweede waarnemingen alleen vanuit het Gooi gemeld. Volgens de avifauna zijn de meeste Gekraagde Roodstaarten half april al in hun broedgebied.

In het Laarder Wasmeer was dat in 1990 circa 5 mei.

Eerste melding Twente: 5.4, Den Helder 25.3.

16. Zwarte Roodstaart (15)

10.3 : 1 ex. Huizer Pier	W.Weitjens
14.3 : 1 ex. Hilversum, terrein fa. Slagt	W.Weitjens
18.3 : 1 ex. Muiden	R.Hofmeester

In de avifauna van Vogels tussen Vecht en Eem wordt als vroegst bekende datum 17 maart genoemd. De hierboven genoemde data zijn dus alle zeer vroeg. De overige ontvangen gegevens sluiten hier ook gewoon op aan. Er is niet een bepaalde piek in te ontdekken. Wel komen de meeste waarnemingen uit april.

Eerste melding Twente: 17.3.

17. Nachtegaal (3)

3.5 : 1 ex. Naarderbos	S.H.Poelstra
9.5 : Kortenhoeftsedijk 1 ex.	F.van Klaveren, Y.Bosman
14.5 : Naarderbos 1 ex.	C.Rosier

Slechts drie waarnemingen konden worden genoteerd. De soort is dan ook een zeer schaarse broedvogel en doortrekker in klein aantal in ons werkgebied. De meeste eerste waarnemingen concentreren zich rond de eerste week van mei. In hoeverre de Nachtegaal broedvogel is geweest in het Naarderbos in 1990 is niet bekend.

Eerste melding Twente: 30.4, Den Helder: 25.4.

18. Snor (6)

16.4 : 1 ex. Bergse Pad, Ankeveen	C.Rosier
28.4 : 3 ex. Kromme Rade	W.Weitjens
29.4 : 1 ex. Dammerkade, Ankeveen	R.Hofmeester

De overige drie waarnemingen kwamen van het Moleneind in Kortenhoeft (1x) en de Dammerkade in Ankeveen (2x). Ankeveen en Kortenhoeft waren derhalve de waarnemingsplekken. Van de Gooimeerkust kwamen geen waarnemingen.

19. Grote Karekiet (5)

5.5 : 3 ex. Horndijk, Loosdrecht	A.Vermeule
7.5 : 2 ex. Horndijk, Loosdrecht	W.Duurland
9.5 : 1 ex. Kortenhoefsedijk	F.van Klaveren, Y.Bosman
10.5 : 1 ex. Horndijk, Loosdrecht	W.Weitjens
15.5 : 2 ex. Stille Plas, Loosdrecht	B. en N.Dwars

Gezien het geringe aantal waarnemingen zijn ze hier alle genoemd.
De Horndijk in Loosdrecht was duidelijk een favoriete plek.

20. Kleine Karekiet (19)

16.4 : 1 ex. Eendenkooi, Breukeleveense Plas	J.Terlouw
25.4 : 1 ex. 't Hol, Kortenhoef	A.Vermeule
29.4 : 1 ex. West Batterij, Muiden	W.v.d.Brink
29.4 : meerdere, Dammerkade, Ankeveen	R.Hofmeester

Vanaf half april was de Kleine Karekiet weer te horen. De meeste waarnemers ontdekten de soort vanaf begin mei. In het Laarder Wasmeer werd op 26 mei de Karekiet als algemeen voorkomend beschouwd. Alle bekende broedplaatsen waren toen bezet.

Eerste melding Twente: 9.5, Den Helder: 9.4.

21. Bosrietzanger (6)

29.4 : 1 ex. Dammerkade, Ankeveen	R.Hofmeester
3.5 : 1 ex. Muiderberg	S.H.Poelstra
3.5 : 1 ex. Kromme Rade	W.Weitjens
4.5 : 1 ex. Kromme Goog	W.Weitjens

De Bosrietzanger verschijnt altijd later dan de Kleine Karekiet en dat is aan deze meldingen ook te zien. De overige twee waarnemingen kwamen van de Eempolder Noord en de Egelshoek. Het aantal waarnemingen komt mij laag voor.

Eerste melding Twente: 29.4, Den Helder: 5.5.

22. Rietzanger (19)

14.4 : 1 ex. 't Hol, Kortenhoef	P.Vos, E.de Haan
22.4 : 1 ex. Bergse Pad, Ankeveen	R.v.d.Brink, F.v.d.Weijer
22.4 : 8 ex. Kromme Rade	F.van Klaveren, Y.Bosman
24.4 : 1 ex. Laarder Wasmeer	F.H.v.d.Weijer

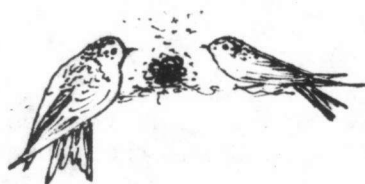
De helft van de eerste waarnemingen werd gedaan in de laatste twee weken van april. De andere tot circa half mei. Verspreid over het hele werkgebied werd de Rietzanger aangetroffen.

Eerste melding Den Helder: 7.4.

23. Spotvogel (7)

3.5 : 1 ex. Moleneind, Kortenhoef	W.Weitjens
4.5 : 1 ex. Blaricum	E.Frater Smid
6.5 : 1 ex. Naarderbos	F.H.v.d.Weijer

Alle waarnemingen werden gedaan in de eerste twee weken van mei. Op 14 mei meldden F.van Klaveren en Y.Bosman over de Spotvogel: "overal".

24. Zwartkop (28)

-43-

31.3 : 1 ex. Huizen	S.H.Poelstra
1.4 : 1 ex. Magdalenabos, Huizen	D.A.Jonkers
2.4 : 2 ex. Kromme Rade	F.van Klaveren, Y.Bosman
2.4 : 1 ex. Bussum	W.Weitjens

Van de Zwartkop is bekend dat deze in zeer geringe aantallen kunnen overwinteren. Ondanks de voorgaande zachte winter dus hier geen extra vroege waarnemingen. Volgens 'Vogels tussen Vecht en Eem' is de gemiddelde aankomstdatum 21 april. Voor 1990 geven diverse waarnemers aan dat tussen circa 15 en 21 april de soort al als algemeen te beschouwen was.

Eerste melding Twente: 30.3, Den Helder: 5.4

25. Tuinfluitier (18)

1.4 : 1 ex. Blaricum	E.Frater Smid
4.4 : 1 ex. Blaricum	E.Frater Smid
21.4 : 1 ex. Oppad	W.Duurland
25.4 : 1 ex. Moleneind, Kortenhoef	A.Vermeule

De eerste twee data betroffen mogelijk dezelfde vogel. De terugkeer van deze soort is voornamelijk vanaf half april tot begin mei. In 1990 waren van de 18 eerste data er slechts zes uit april en 12 uit begin mei. Kennelijk arriveerde de Tuinfluitier wat later dan gewoonlijk. Overigens kwamen van deze soort de waarnemingen meer uit de wat vochtiger gebieden dan bij de Zwartkop.

Eerste melding Twente: 22.4, Den Helder: 13.4.

26. Grasmus (6)

3.5 : 1 ex. Muiderberg	S.H.Poelstra
5.5 : 2 ex. Valse Bosjes, Eemnes	S.H.Poelstra
5.5 : 1 ex. Laarder Wasmeer	J.Harder
6.5 : 1 ex. Hollandse Brug	R.v.d.Brink, F.v.d.Weijer

Slechts zes waarnemingen geven wel aan dat de Grasmus op veel plaatsen nog steeds ontbreekt. De overige twee plekken waren Naarderbos en Tienhovens kanaal. Alle gebieden hebben gemeen dat ze in een vochtige omgeving liggen. De in de Avifauna genoemde gemiddelde terugkeerdatum van 4 mei klopt ook aardig met 1990.

Eerstemelding Twente: 27.4, Den Helder: 11.3.

27. Braamsluiper (13)

19.4 : 1 ex. Landgoed Spanderswoud	C.Rosier
21.4 : 1 ex. Naarderbos	C.Rosier
21.4 : 1 ex. Eemnes	D.A.Jonkers
29.4 : 2 ex. Dammerkade, Ankeveen	R.Hofmeester

Volgens de Avifauna kan de Braamsluiper in de regel tussen 17 en 22 april worden verwacht in ons werkgebied. In 1990 was dat ook zo. Na deze aankomst liep de trek door tot circa half mei.

Eerste melding Twente: 9.4, Den Helder: 21.4

28. Fitis (40)

8.3 : 1 ex. Eendenkooi, Breukeleveense Plas	J.Terlouw
18.3 : 1 ex. Muiden	R.Hofmeester
18.3 : 1 ex. Naarden	N.A.Klippel
20.3 : 3 ex. Ankeveen	F.van Klaveren, Y.Bosman
20.3 : 1 ex. Bussummerheide	C.Rosier

Vrijwel alle waarnemers hadden deze soort (en ook de volgende) ingevuld op hun lijst. Hierdoor ontstaat natuurlijk een duidelijker beeld. Hieruit valt op te maken dat de Fitis zich in allerlei biotopen thuis voelt. De natte moerasgebieden en de droge randen van de heidevelden. Heel voorzichtig kan wellicht uit de beschikbare gegevens de conclusie getrokken worden dat

in 1990 de Fitis in de nattere gebieden vanaf de tweede week van april algemeen voorkwam. In de droge delen van ons werkgebied was dat mogelijk een week later.

De avifauna 'Vogels tussen Vecht en Eem' vermeldt als vroegst bekende aankomstdatum 11 maart 1961.

Eerste melding Twente: 18.3, Den Helder: 23.2.

29. Tjiftjaf (28)

18.2 : 1 ex. Huizen	S.H.Poelstra
24.2 : 1 ex. Stichtse Kade, Ankeveen	L.Hartog
25.2 : 2 ex. Einde-Gooi/Egelshoek	VWG-excursie

Ook de Tjiftjaf is zeer goed gespreid over het werkgebied van de VWG.

Op onder andere de heidevelden is deze soort minder vertegenwoordigd dan de Fitis. Uit de eerste aankomstdatum is dat ook goed op te maken.

De Avifauna vermeldt als vroegste waarnemingsdatum 2 maart 1975. De hierboven vermelde waarnemingen betekenen dus een nieuw record.

Omdat alle andere ontvangen waarnemingen aansluiten bij de genoemde; konden vijf waarnemers aangeven dat volgens hen de Tjiftjaf algemeen geworden was vanaf circa half maart. Dat is vrij vroeg te noemen voor ons gebied.

Eerste melding Twente: 24.5 (?J.Harder), Den Helder: de gehele winter door waargenomen.

30. Fluiter (16)

1.5 : 1 ex. Blaricum	E.Frater Smid
1.5 : 1 ex. Huizen	S.H.Poelstra
1.5 : 1 ex. Spanderswoud	C.Rosier
1.5 : 1 ex. Larenberg, Laren	F.H.v.d.Weijer
2.5 : 1 ex. Blaricum	E.Frater Smid
3.5 : 2 ex. Larenberg, Laren	F.H.v.d.Weijer

Hoewel Fluïters al vanaf half april kunnen doortrekken werden in 1990 alle waarnemingen gedaan tussen 1 en 13 mei. Opvallend is, dat er op 1 mei verschillende eerste waarnemingen waren.

Eerste melding Twente: 30.4, Den Helder: 2.5.

31. Bonte Vliegenvanger (21)

19.4 : 1 ex. Landgoed Spanderswoud	W.J.Bindt, C.Rosier
22.4 : 1 ex. Huizen	S.H.Poelstra
23.4 : 1 ex. Juliana-oord, Laren	F.H.v.d.Weijer

Behalve dat Bonte Vliegenvangers vooral op landgoederen en dergelijke worden aangetroffen, zijn er ook uit de woonplaatsen waarnemingen. De relatie met nestkasten is uit deze gegevens uiteraard niet te halen.

Eerste melding Twente: 18.4, Den Helder: 2.5.

32. Wielewaal (2)

22.4 : 1 ex. Naardermeer	R.Hofmeester
27.5 : 1 ex. Laarder Wasmere	J.Harder

Slechts twee eerste waarnemingen werden gemeld. De Avifauna vermeldt het aankomen vanaf eind april tot eind mei. De vroegst vermelde datum is 21 april 1964.

Eerste waarneming Twente: 30.4.

Het bovenstaande overzicht was alleen te maken dank zij de 26 waarnemers die samen 24 fenologielijsten inleverden. Een goede start! De namen van al die waarnemers heeft U kunnen lezen achter de waarnemingen. Het is in dit verband aardig om te melden dat alle inzenders minimaal één keer een waarneming deden die bij een vogelsoort in de 'top drie' belandde. Hieruit blijkt weer dat iedereen mee kan doen aan fenologie-onderzoek.

Alle lijsten samen waren goed voor 541 waarnemingen (!) van vroeg terugkerende zomervogels. De vogel met de meeste "stemmen" was de Fitis (40), direct gevolgd door Tjiftjaf (38), Boerenwaluw (37) en misschien niet eens zo verrassend de Gierzwaluw (35). Zeer laag scoorden Tortelduif en Wielewaal met elk twee waarnemingen en Oeverwaluw en Nachtegaal met drie waarnemingen. Op sommige fenologielijsten noteerden enkele waarnemers ook nog andere vogelsoorten zoals Boomleeuwerik, Tureluur, Lepelaar, Roodborsttapuit, Boomvalk en Sprinkhaanrietzanger. Deze "losse" waarnemingen moet U uiteraard blijven noteren maar kunnen beter wel op waarnemingskaartjes worden gezet.

Wat kunnen we nu nog verder opmerken over deze fenologie-waarnemingen? Kijken we naar de woonplaatsen van de waarnemers dan is een redelijke spreiding over ons werkgebied te zien. Wel is het zo dat uit het Vechtplassengebied minder waarnemers komen dan uit het Gooi. De relatie met ons ledenbestand zal hier wel duidelijk zijn. De door alle waarnemers bezochte gebieden vertonen een wat betere en gelijkmatiger spreiding en dat is belangrijker. Veel vogelaars kunnen hun hobby met name in het weekend uitoefenen. Maar ook door de week wordt er steeds meer naar vogels gekeken. In het tabelletje zijn de eerste drie waarnemingen gezet, daarachter hoeveel procent hiervan in twee dagen weekend werd waargenomen en hoeveel procent in vijf dagen door de week.

Waarneming	Weekend (%)	Door de week (%)
Eerste	53	47
Tweede	38	62
Derde	38	62

Gezien het totale aantal dagen per week lijkt de verdeling over de tweede en de derde waarneming bij 'weekend' en 'door-de-weekse' vogelaars heel verklaarbaar (resp. 38% en 62%). In het weekend nemen de activiteiten van veel collega-vogelaars nog altijd toe en zien we een stevige "concurrentie" met de door-de-weekse mensen. Resultaat is dat tot op heden in het weekend nog altijd de meeste eerste waarnemingen worden gedaan.

Tot slot wil ik nog opmerken dat het mij opviel dat in de avifauna "Vogels tussen Vecht en Eem" bij veel vogels informatie ontbreekt over de eerste aankomstdatum (en dat geldt ook voor de najaarstrek). Laten we hopen dat deze opmerking en het verslag van 1990 voldoende inspiratie geven om ook in 1991 weer mee te doen aan het fenologie-onderzoek.

Literatuur:

- Geldermans, F. 1990. Vroege Vogels 1990. De Steenloper 8 (46):10-11.
Kuik B.van. 1990. Fenologie 1990. Ficedula 19(3):87.
Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. 1987. Vogels tussen Vecht en Eem.